

Sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkındaki 14 numaralı Milletlerarası Sözleşmeye katılmaya dair kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 16 . II . 1946 - Sayı : 6234)

No.
4865

Kabul tarihi
11 . II . 1946

BİRİNCİ MADDE — Cenevre'de 25 Ekim 1921 de, Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı tarafından sınai müesseselerde hafta tatili yapılması hakkında kabul olunan 14 numaralı Sözleşme onanmış ve bu Sözleşmeye katılmak için Hükûmete yetki verilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

12 Şubat 1946

SINAI MÜESSESELERDE HAFTA TATİLİ YAPILMASI HAKKINDA 14 NUMARALI SÖZLEŞME PROJESİ

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi tarafından vâkı davet üzerine, Cenevre'de 25 . X . 1921 de üçüncü toplantısını yapan Milletler Cemiyeti Milletlerarası İş Teşkilâtı Genel Konferansı,

Gündeminin 7 nci maddesini teşkil eden, sanayide hafta tatili meselesi hakkında bazı tekliflerin kabulünü ve;

Bu tekliflerin bir milletlerarası iş sözleşmesi şeklini almasını kararlaştırdıktan sonra,

Versay Andlaşmasının XIII nci kısmında ve diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımlarında mevcut hükümler gereğince, Milletlerarası iş teşkilâtı üyelerinde onanmak üzere, aşağıdaki sözleşme projesini kabul etmiştir :

Madde — 1

Bu sözleşmenin uygulanması bakımından;

- a) Maden ve taşocakları ile herhangi bir maddeyi topraktan çıkarmak;
- b) Maddelerin imali, tadili, temizlenmesi, tamiri, süslenmesi, ikmal, satış için hazırlanması, ve yıkma işleri, gemi inşası, elektrik ve genel olarak her türlü muharrik kuvvet istihsal, tahvil ve nakli işleri dâhil, maddelerin şekillerinin kısmen veya tamamen değiştirilmesi;
- c) Her nevi bina, demiryolu, tramvay, liman, dok, dalgakıran, kanal, nehirlerde sefer tesisatı, yol, tünel, köprü, su bendi, ana ve âdi lâğım, kuyu telefon, telgraf, elektrik tesisatı, havagazı, su tesisatı, ve tevzii ve diğer yapı işleri ile bunlara ait tamir, bakım, tadil, yıkma, hazırlama ve temel işleri;
- d) Dok, rıhtım, iskele ve antrepolarda eşyanın boşaltılıp yüklenmesi, taşınması ve işlenmesi dâhil el ile taşıma işleri hariç, insan ve eşyanın kara, demiryolu ile nehirlerde nakli işleri;

Sanayi işlerinden sayılır.

Yukarıdaki sayım, sınai müesseselerde çalışma müddetinin günde sekiz ve haftada kırk sekiz saat olarak tahdidini istihdaf eden Vaşington Sözleşmesinde, her Hükümet tarafından kabulü derpiş

edilen istisnalar bu sözleşmeye uygulanmaları kabilolduğu derecede nazara alınmak kayıt ve şartı altında yapılmıştır.

Yukarıdaki sayımdan başka, her üye, lüzum gördüğü takdirde, bir taraftan sanayi ve diğer taraftan tarım ve ticaret arasındaki hududu tâyin edebilir.

Madde — 2

Resmî veya hususi herhangi bir smai müessesede veya onun müştemilâtında çalışan bütün şahıslar, bunları sonraki maddelerde derpis olunan istisnalar nazara alınmak şartıyla, her 7 günlük bir devre içinde fasılasız enaz 24 saat zarfında istirahatten istifade edeceklerdir.

Bu istirahat, imkân dairesinde bir müessesenin bütün mensuplarına aynı zamanda verilecektir.

İstirahat mümkün mertebe, memleket veya bölge gelenek ve âdetlerinde yer alan günlere rastlayacaktır.

Madde — 3

Her üye, münhasıran aynı bir aile efradını çalıştırdığı, smai müesseselere mensup şahısları 2 ne madde hükmünden istisna edebilir.

Madde — 4

Her üye, hal icaplarına uygun türlü iktisadi ve insani mülâhazaları bilhassa gözönünde tutmak suretiyle işverenlerle işçilerin yetkili cemiyetleri mevcut olan yerlerde bu cemiyetlerle istişareden sonra, 2 ne madde hükümleri hakkında tam veya kısmî istisnalar (istirahatın kaldırılması veya azaltılması dâhil) kabul edebilir.

Bu istişare, yürürlükte olan mevzuatın uygulanması suretiyle kabul edilmiş bulunan istisnalar halinde mecburi olmayacaktır.

Madde — 5

Her üye 4 neü madde gereğince tamamen kaldırılan veya azaltılan dinlenmeleri telâfi edici istirahatlerin esasen mahallî anlaşmalar yahut örfü âdetlerle derpis edilmiş bulunması müstesna, diğer hallerde bu şekilde telâfi edici dinlenme zamanları tesbit eden hükümler koymağı mümkün mertebeye sağlayacaktır.

Madde — 6

Her üye, bu sözleşmenin 3 ve 4 neü maddeleri gereğince kabul edilen istisnaların bir listesini yaparak bunu Milletlerarası İş Bürosuna gönderecektir. Her üye bundan sonra her iki senede bir defa bu listede yapacağı değişiklikleri bildirecektir.

Milletlerarası İş Bürosu bu husus için Milletlerarası Genel İş Konferansına bir rapor verecektir.

Madde — 7

Bu sözleşme hükümlerinin uygulanmasını kolaylaştırmak için, her patron, müdür veya vekili aşağıdaki mukellefiyetlere tâbi olacaktır.

a) Haftalık dinlenme bütün şahıslara toplu bir halde veriliyorsa, toplu istirahat gün ve saatlerini, müessese içinde veya başka münasip bir yerde çöze carpacak afişler asmak suretiyle ve yahut Hükümetçe münasip görülecek diğer herhangi bir şekilde bildirmek,

b) Haftalık dinlenme, bütün şahıslara toplu bir halde verilmiyorsa, memleket kanunlarının ve yahut yetkili makamlarca yapılan tüzüğün tarifi dâhilinde hazırlanmış bir deftere hususi bir dinlenme rejimine tâbi tutulan işçi veya hizmetlileri ve bu rejimi bildirmek.

Madde — 8

Bu sözleşmenin, Versay andlaşmasının 13 ncü kısmında ve diğer barış andlaşmalarının mütenazır kısımlarında derpiş edilen şartlar içinde kati şekilde onandığına ait belge Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine gönderilecek ve bu onanma Genel Sekreterlikce tescil edilecektir.

Madde — 9

Milletlerarası İş Teşkilâtının iki üyesinin onamaları Genel Sekreterlikce tescil edildiği tarihten itibaren bu sözleşme yürürlüğe girecektir.

Bu sözleşme, ancak onamaları Sekreterlikce tescil edilen üyeleri bağlayacaktır.

Daha sonra, bu sözleşme, her üye hakkında onaması Sekreterlikce tescil edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girecektir.

Madde — 10

Milletlerarası İş Teşkilâtı üyelerinden ikisinin onamaları Sekreterlikte tescil edilmesi akabinde, Milletler Cemiyeti Genel Sekreteri keyfiyetti Milletlerarası İş Teşkilâtının bütün üyelerine bildirecektir. Sekreter, teşkilâtın başka üyeleri tarafından kendisine sonradan teblig edilecek onamaları da keza bütün üyelere bildirecektir.

Madde — 11

Bu sözleşmeyi onayan her üye, onun 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7 nci maddeleri hükümlerini en geç 1 . I . 1924 e kadar uygulamayı ve bu hükümlerin fiil alanına geçmesi için gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder.

Madde — 12

Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu Versay andlaşmasının 421 nci maddesi ve diğer barış andlaşmalarının mütenazır maddeleri hükümleri gereğince, bütün müstemleke, müstar ve himayesi altındaki memleketlerde uygulamayı taahhüt eder.

Madde — 13

Bu sözleşmeyi onayan her üye, onu, yürürlüğe girmeğe başladığı tarihten 10 sene geçtikten sonra Milletler Cemiyeti Genel Sekreterliğine yapacağı ve bu Sekreterliğin tescil edeceği bir habarname ile feshedilebilir Fesih, Sekreterlikte tescilli tarihinden bir sene sonra muteber olur.

Madde — 14

Milletlerarası İş Bürosu İdare Meclisi, en az her on senede bir defa, bu sözleşmenin uygulanma durumu hakkında Genel Konferansa bir rapor vermekle ve Konferans gündemi içine, sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi veya tadili meselesinin konulup konulmaması gerektiği hususunda bir karar almakla ödevlidir.

Madde — 15

Bu sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinlerinin her ikisi de muteber olacaktır.

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	12 . II . 1946 ve 1/536
<i>Bu kararın ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	12 . II . 1946 ve 4/156
<i>Bu kararın görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 21 72 22 15,49:50,95:96,101,109,117:120